

Arbeidstilbud

p = pris på materielle goder

x = materielle goder

l = arbeidstimer

f = timer fritid

H = totalt antall timer tilgjengelig (24t?)

t = andel av lønna som betales i skatt

y = arbeidsfri inntekt (som overføringer/ trygd, arv)

Budsjettbetingelse

$$px = w(1-t)l + y \quad (1)$$

Setter inn for $l = H - f$ i (1) og deler på p på begge sider. Får da

$$x = -\frac{w(1-t)}{p}l + \frac{w(1-t)H + y}{p}$$

Tegner budsjettlinja i et f, x -diagram. Helningen langs linja'

$$\frac{\Delta x}{\Delta f} = -\frac{w(1-t)}{p}$$

Kostnader ved å ta en time fritid, målt i materielle goder er $\frac{w(1-t)}{p}$.

Vi kan tegne inn indifferenslinjer som viser kombinasjoner av x og f som individet oppfatter som like gode. Kan da finne optimal tilpasning, dvs. valg av x og f , som i vanlig konsumentteori: det beste valget er der hvor en indifferenslinje tangerer budsjettlinja (forklar hvorfor!)

Hva skjer med hvis vi øker w (eller reduserer t)?

Budsjettlinja starter fremdeles i samme punkt langs f -aksen, men blir brattere. Vi får to effekter:

Substitusjonseffekten: $\frac{w(1-t)}{p}$ øker betyr at det blir relativt dyrere å ta fritid. Dette trekker i retning av at individet vil jobbe mer/ta mindre fritid, og øker x .

Inntektseffekten: Økningen i inntekt gir økt konsum av alle normale goder. Det er rimelig at både x og f er normale goder, dvs. at individet ønsker økt konsum av begge ved økt inntekt. Inntektseffekten trekker altså i retning av økt f /redusert l og økt x .

Netto: kan ikke si hva som skjer med f , og dermed med l . x øker.